
Antopäivä:	Voimaantulopäivä:	Voimassa:
14.12.2021	1.1.2022	31.12.2022 asti

Säädösperusta:
Ilmailulaki (864/2014) 9 ja 57 §

Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään:
Ilmailulaki (864/2014) 175 ja 178 §
Laki liikenteen palveluista (320/2017) 255 §

Muutostiedot:
Tällä määräyksellä kumotaan Liikenne- ja viestintäviraston 18.12.2020 antama ilmailumääräys OPS M1-32, Kauko-ohjatun ilma-aluksen ja lennokin käyttäminen ilmailuun (TRAFICOM/42450/03.04.00.00/2020).

LENNOKIN KÄYTTÄMINEN ILMAILUUN

1	SOVELTAMISALA	1
2	MÄÄRITELMÄT	1
3	LENNOKIN LENNÄTTÄMINEN	2
4	POIKKEUSLUPA	3
5	SEURAAMUKSET	3

1 SOVELTAMISALA

- 1.1 Tätä määräystä sovelletaan lennokkien lennättämiseen Suomessa lennökkikerhojen toiminnassa. Määräystä ei sovelleta sisätiloissa tapahtuvaan lennättämiseen.
- 1.2 Tämän määräyksen mukaisten ehtojen ja rajoitusten lisäksi noudatetaan valtioneuvoston asetuksessa ilmailulta rajoitetuista alueista (930/2014) säädettyjä kielto- ja rajoitusalueita sekä muissa ilmailumääräyksissä ja päätöksissä määritellyjä UAS-ilmatilavyöhykkeitä.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

asutuskeskuksen tiheästi asutulla alueella keskittymää, jossa asukkaita tai työpaikkoja on neliökilometriä kohti 800 tai enemmän;

esteen läheisyydellä ilmailua lähempänä kuin 30 metrin vaakasuoralla etäisyydellä esteestä tai etäisyydellä, joka on puolet esteen korkeudesta, esteen läheisyydessä lennättämiseksi katsotaan se, kumpi edellä mainituista etäisyyksistä on suurempi;

lennokilla miehittämätöntä ilma-alusta, jonka mukana ei ole ohjaajaa ja jota käytetään harraste- tai urheilutarkoitukseen pois lukien leluilma-alukset, jotka on suunniteltu tai tarkoitettu käytettäväksi joko yksinomaan tai osaksi alle 14-vuotiaiden lasten leikeissä;

lennökkikerholla tai -yhdistyksellä organisaatiota, joka on laillisesti sijoittautunut jäsenvaltion harjoittaakseen vapaa-ajan lentoja, ilmailunäytöksiä, urheilu- tai kilpailutoimintaa miehittämättömillä ilma-alusjärjestelmillä;

lentoonlähtömassalla lennokin kokonaismassaa lentoonlähdon alkaessa, mukaan luettuna kaikki mukana olevat tavarat;

lennättäjällä henkilöä, joka vastaa lennokin lennättämisestä;

lennokkien lennätyspaikalla ennalta määriteltyä ilmailutiedotusjärjestelmässä julkaistua paikkaa, jossa on mahdollista poiketa suurimmasta sallitusta lennätyskorkeudesta, tai määräyksen OPS M1-29 liitteen 3 kohdan a) mukaista sallivaa UAS-ilmatilavyöhykettä, jolla on mahdollista poiketa yhdestä tai useammasta komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/947 tarkoitettua kategoriata "avoin" koskevasta vaatimuksesta;

näköyhteyteen perustuvalla toiminnalla (Visual line-of-sight (VLOS) operation) toimintaa, jossa lennättäjä pitää ilman apuvälineitä yllä suoraa näköyhteyttä lennokkiin. Lenntämistä videolinkin avulla ei katsota näköyhteyteen perustuvaksi toiminnaksi;

poikkeama-asetuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 376/2014 poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 996/2010 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY, komission asetusten (EY) N:o 1321/2007 ja (EY) N:o 1330/2007 kumoamisesta;

vapaastilentävällä lennokilla lennokkia, jossa lennokin ja lennättäjän välillä ei ole ohjausyhteyttä, pois lukien lennon päättämiseen tarkoitetut peruuttamattomat ohjaustoiminnot. Vapaasti lentävässä lennokissa ei ole paikannusjärjestelmiin tai muihin antureihin perustuvaa ohjausjärjestelmää. Vapaasti lentävän lennokin maksimimassa on 1 kg.

3 LENNOKIN LENNÄTTÄMINEN

- 3.1 Lenntykset on suoritettava siten, että niistä aiheutuva vaara ulkopuolisille ihmisille ja heidän omaisuudelleen sekä meluhaitta ovat mahdollisimman pienet.
- 3.2 Lennokin lennättäminen lähempänä kuin 50 m vaakasuoralla etäisyydellä ulkosalle kokoontuneesta väkijoukosta tai väkijoukon yläpuolella ei ole sallittua.
- 3.3 Lennokin lentoonlähtömassa saa olla enintään 25 kg. Lentoonlähtömassaan ei lasketa lennokkiin kiinnitettävää pelastuslaitetta.
- 3.4 Lentoonlähtömassaltaan enintään 3 kg lennokin lennättäminen asutuskeskuksen tiheästi asutulla alueella on sallittua, kun lennättäjä on tutustunut alueeseen, varmistunut laitteen teknisestä kunnosta ja arvioinut, että lennättäminen voidaan suorittaa turvallisesti. Lentoonlähtömassaltaan yli 3 kg lennokin lennättäminen asutuskeskuksen tiheästi asutulla alueella ei ole sallittua.
- 3.5 Lenntykset on suoritettava siten, että ne eivät vaaranna, haittaa eivätkä estä hätä-, onnettomuus-, pelastus- tai vastaavaan poikkeustilanteeseen paikalle saapuvan yksikön tai viranomaisen toimintaa.
- 3.6 Lennokista on käytävä ilmi sen käyttäjän rekisteröintinumero, tai jos rekisteröintivaatimus ei koske kyseisen lennokin käyttäjää, nimi ja yhteystiedot.

- 3.7 Lennokin lennättämisen on oltava suoraan näköyhteyteen perustuvaa. Lennokin on oltava koko ajan ohjattavissa ja sitä on lennätettävä vallitsevan sään ja valoisuuden huomioon ottaen riittävän lähellä lennättäjää niin, että muu ilmaliikenne ja esteet voidaan havaita ja kyetään arvioimaan väistämistarve luotettavasti.
- 3.8 Lenntäminen videolinkin avulla (FPV) on sallittua niin, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi käytetään vähintään yhtä avustajaa, joka havainnoi ympäristöä, sekä arvioi väistämistarpeen luotettavasti. Avustajan on ylläpidettävä jatkuvaa tietoisuutta lennokin sijainnista, tarkkailtava lennokkia ympäröivää ilmatilaa ilman apuvälineitä ja avustettava lennättäjää varmistamaan lennon turvallisuuden. Avustajalla ja lennättäjällä on oltava suora puheyhteys ilman viestintävälineitä.
- 3.9 Lennätyskorkeuden on oltava alle 150 metriä maan tai veden pinnasta. Korkeusrajoitus ei koske kiinteän esteen läheisyydessä ja enintään 15 metriä sen yläpuolella tapahtuvaa lennättämistä kohteen omistajan luvalla. Korkeusrajoitus ei koske myöskään lennättämistä ilmailutiedotusjärjestelmässä julkaistuilla lennokkien lennätyspaikoilla, jos lennätyspaikan suurin sallittu lennätyskorkeus on suurempi kuin 150 metriä maan tai veden pinnasta, eikä määräyksen OPS M1-29 liitteen 3 kohdan a) mukaisilla lennokkien lennätyspaikoilla kyseisessä liitteessä määritetyjä ehtoja noudattaen.
- 3.10 Lennokin on väistettävä kaikkia miehitettyjä ilma-aluksia ja laskuvarjohyppääjiä.
- 3.11 Kohtia 3.7, 3.9 ja 3.10 ei sovelleta vapaastilentäviin lennokkeihin.
- 3.12 Poikkeamien, mukaan lukien onnettomuudet ja vakavat vaaratilanteet, ilmoittamisesta säädetään poikkeama-asetuksessa sekä ilmailulain 125 ja 126 §:ssä. Tarkemmat ohjeet ilmoitusmenettelystä annetaan Liikenne- ja viestintäviraston ilmailuohjeessa GEN T1-4.

4 POIKKEUSLUPA

- 4.1 Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta myöntää luvan poiketa tämän määräyksen kohtien 3.2, 3.3, 3.4 ja 3.9 vaatimuksista toiminnallisten tarpeiden vuoksi, jos ne eivät vaaranna turvallisuutta.
- 4.2 Hakijan on lupaa hakiessaan esitettävä kirjallinen:
- a) toimintakuvaus, joka sisältää tiedot toiminta-alueesta, toiminta-ajasta, käytettävistä lentokorkeuksista ja ilma-aluksista;
 - b) turvallisuusarviointi, joka sisältää vaaratekijöiden tunnistamisen, riskien arvioinnin ja riskien vähentämisen; ja
 - c) toimintaohjeistus, joka sisältää kuvauksen normaalitoiminnasta sekä toiminnasta häiriötilanteissa.

5 SEURAAMUKSET

Tämän määräyksen vastainen toiminta on rangaistavaa liikenneturvallisuuden vaarantamisena tai törkeänä liikenneturvallisuuden vaarantamisena rikoslain 23 luvun 1 tai 2 §:n mukaisesti, siten kuin ilmailulain 175 §:ssä säädetään, tai ilmailurikkomuksena ilmailulain 178 §:n mukaisesti.

Kirsi Karlamaa
pääjohtaja

Jarkko Saarimäki
ylijohtaja